

تصویر مجسم

(ادامہ)

رسم تصویر مجسم ایزومتریک از روی یک جسم واقعی

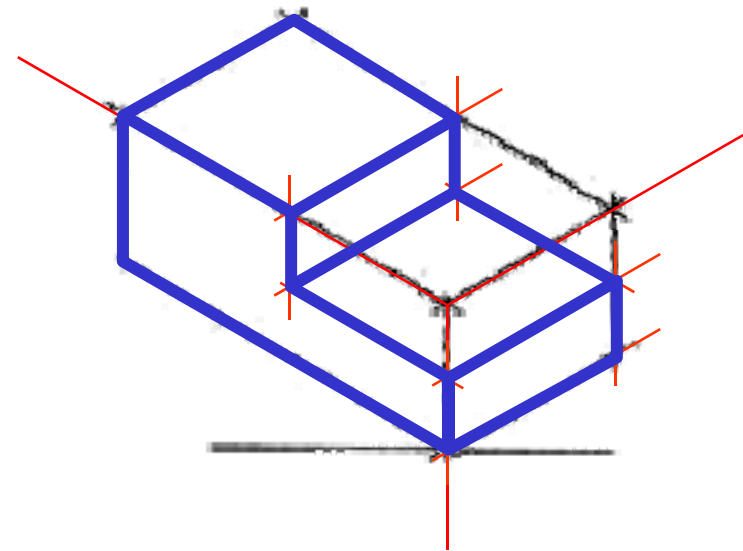
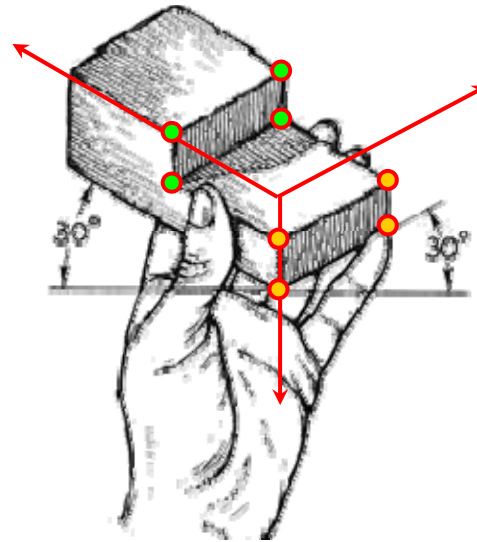
- ۱- جسم را در موقعیتی قرار دهید که شکل و ویژگی‌های آن بوضوح دیده شود.
- ۲- یک محور ایزومتریک را تعریف کنید.
- ۳- جعبه احاطه کننده را رسم کنید.
- ۴- اندازه‌ها و روابط بین هر جز را تخمین بزنید.
- ۵- کلیه خطوط مرئی را پررنگ کنید.

ترسیم از روی یک جسم واقعی

مراحل

- ۱- قرار دهی جسم.
- ۲- محور ایزومتریک را انتخاب کنید.
- ۳- جعبه محاط کننده را رسم کنید.
- ۴- جزئیات را اضافه کنید.
- ۵- خطوط مرئی را پررنگ کنید.

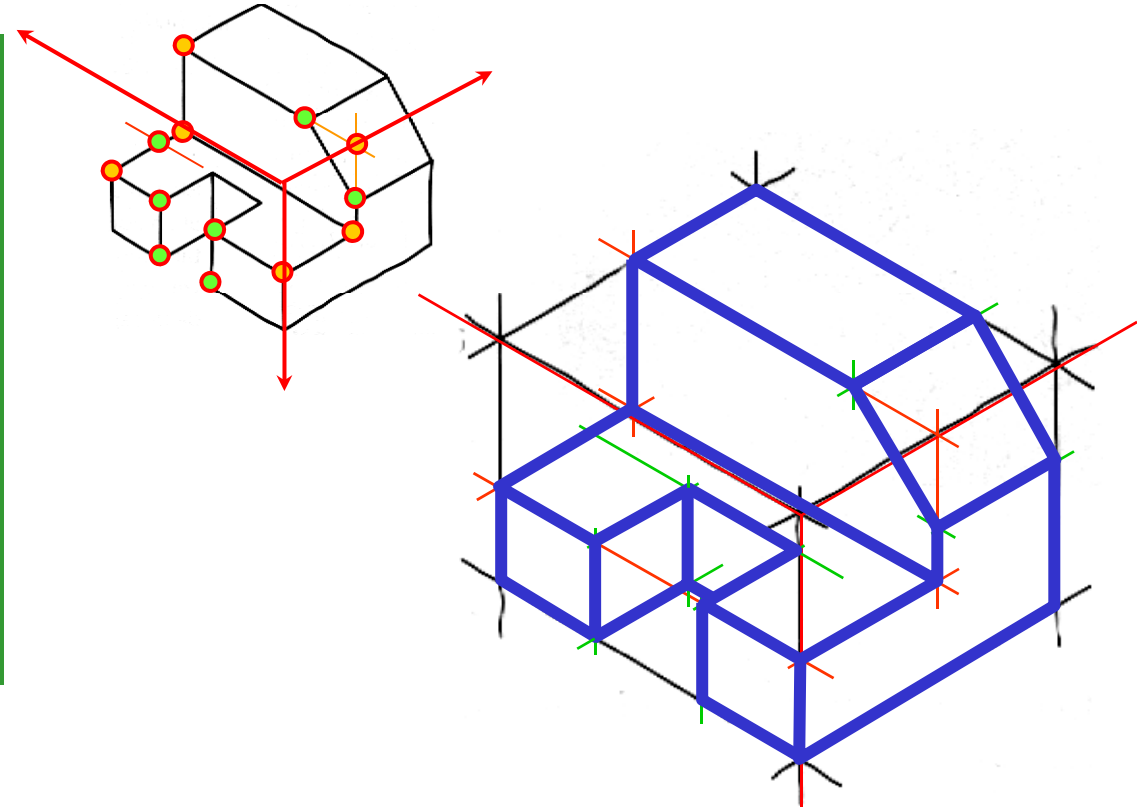

ترسیم از روی یک جسم واقعی

مراحل

- ۱- قرار دهی جسم.
- ۲- محور ایزومتریک را انتخاب کنید.
- ۳- مکعب محاط کننده را رسم کنید.
- ۴- جزئیات را اضافه کنید.
- ۵- خطوط مرئی را پررنگ کنید.

توجه

در ترسیم ایزومتریک، خطوط مرئی **حذف می‌شوند** مگر آنکه این خطوط بطور مطلق برای توصیف کامل جسم ضروری باشند.

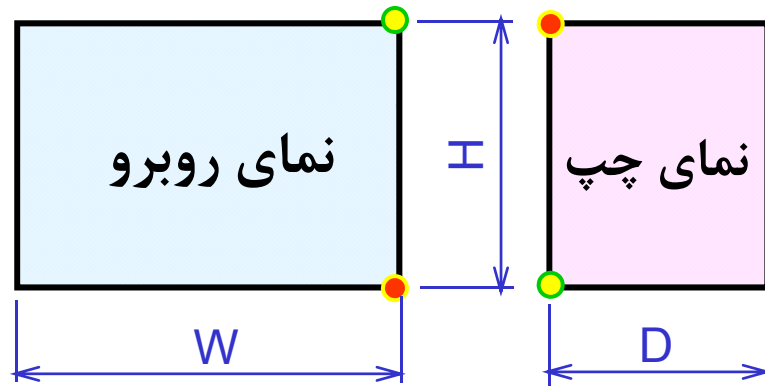
ترسیم از روی چند نمای جسم

۱- معنای خطوط/سطوح را در رسم چند نمای جسم، تفسیر کنید.

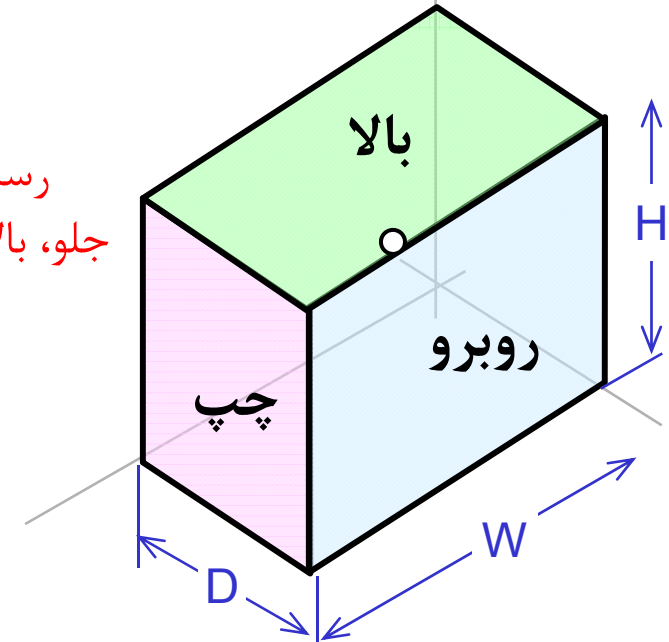
۲- خطوط یا سطوح را نسبت به محورهای ایزومتریک رسم کنید.

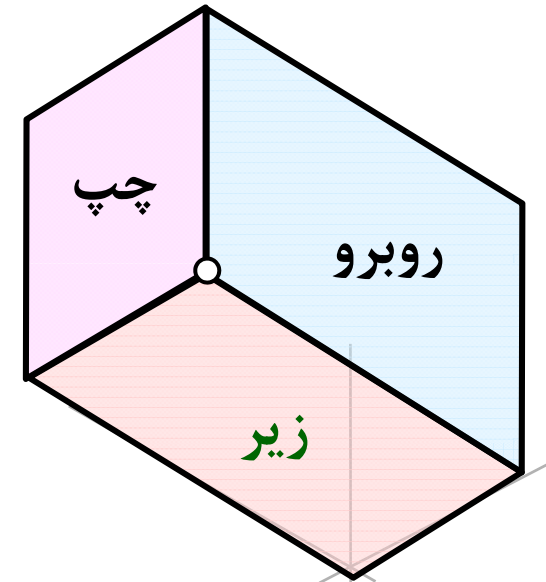
مثال ۱: جسم تنها دارای صفحات عمود می باشد.

رسم تصویر مجسم که جلو، بالا و چپ آن دیده شود.

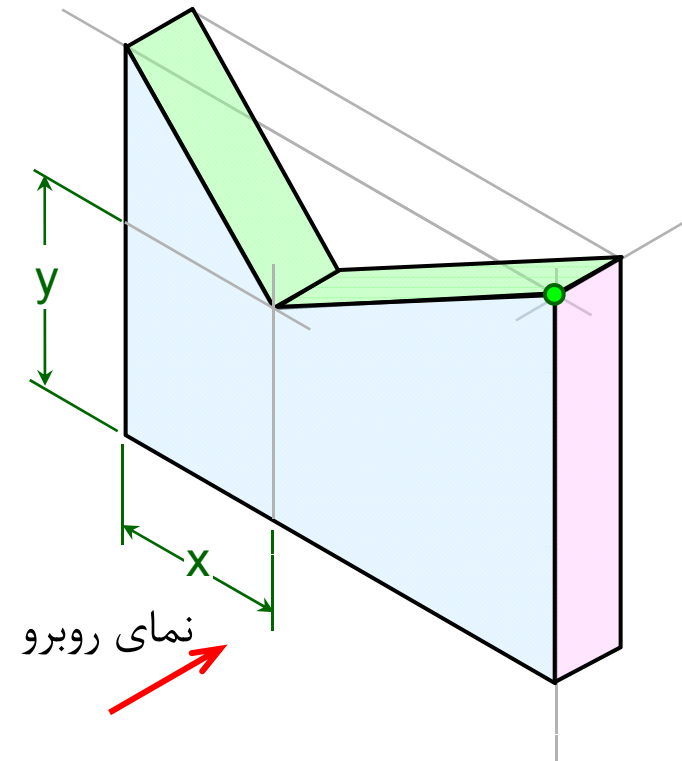
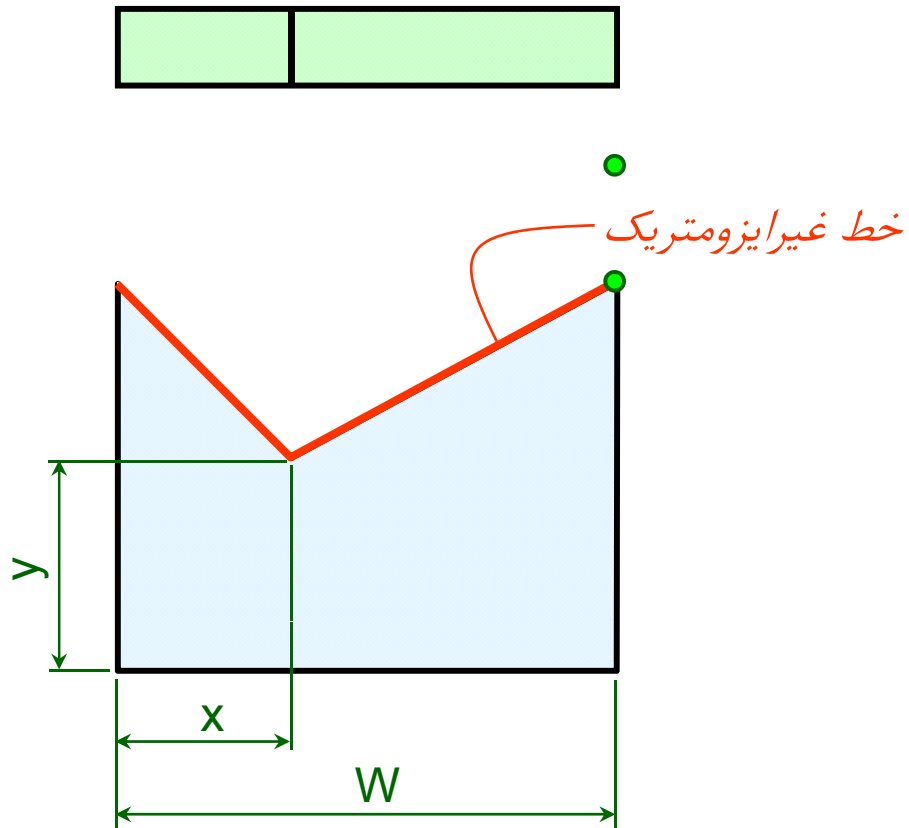

رسم تصویر مجسم که جلو، زیر و چپ دیده شود.

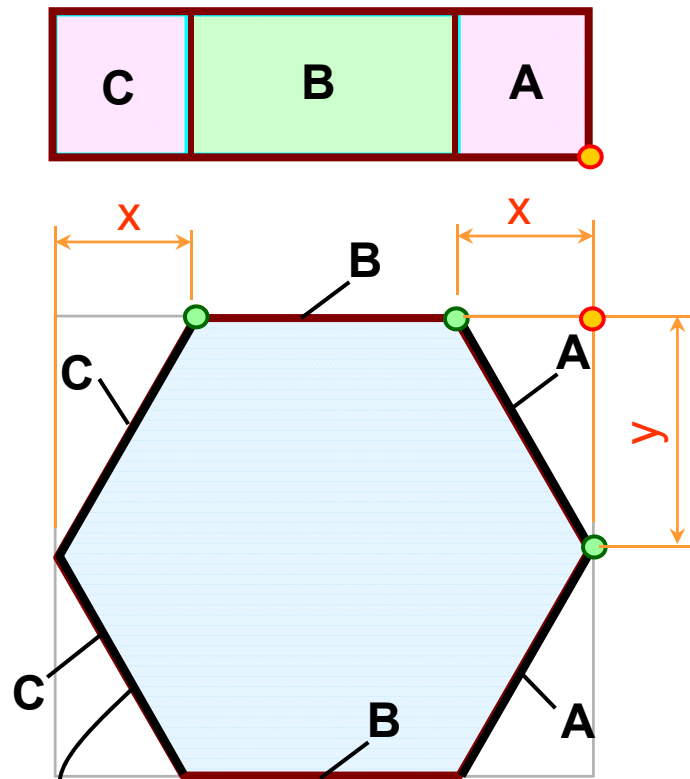
مثال ۲: جسم دارای سطح شیبدار است.

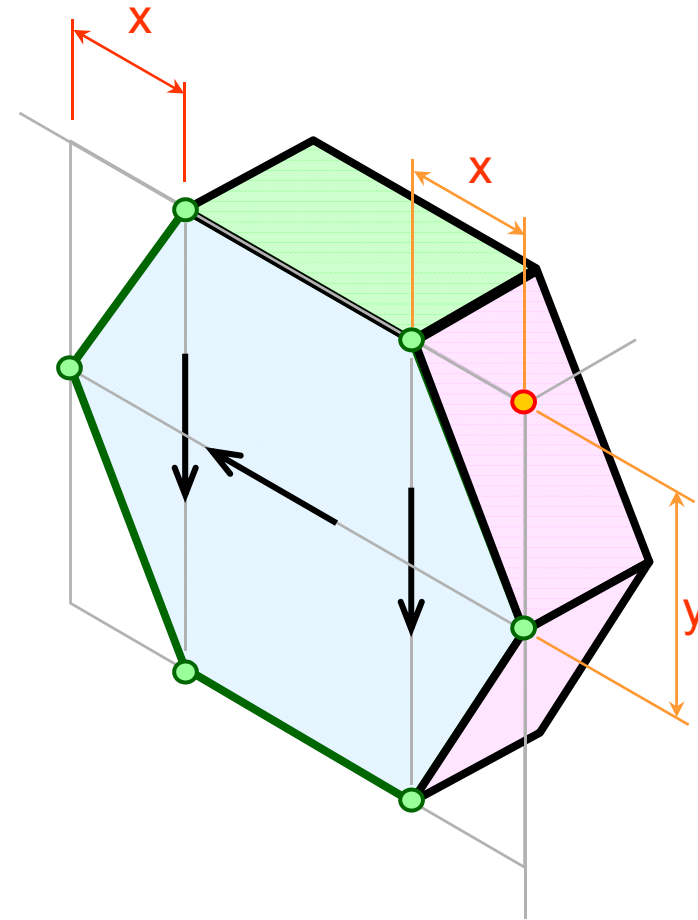

مثال ۳: جسم دارای سطح شیبدار است.

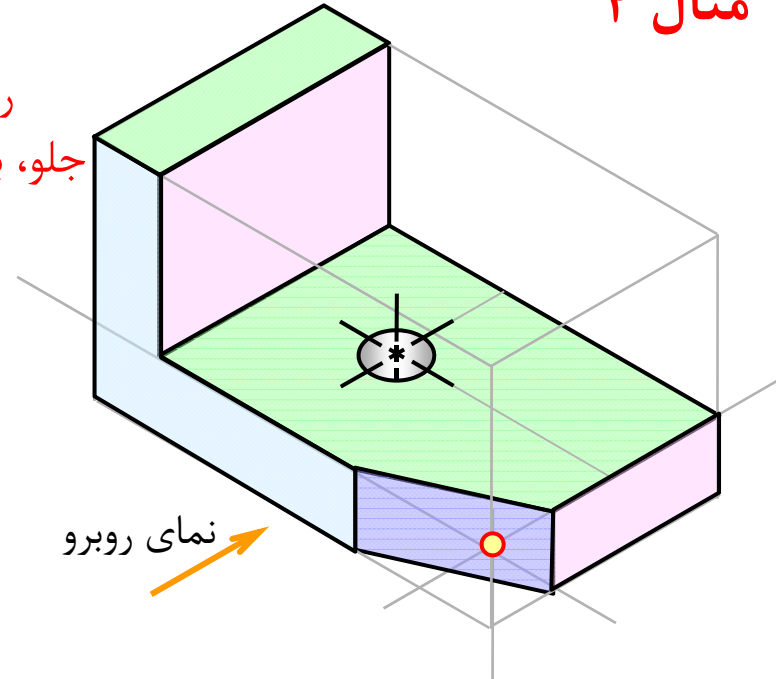
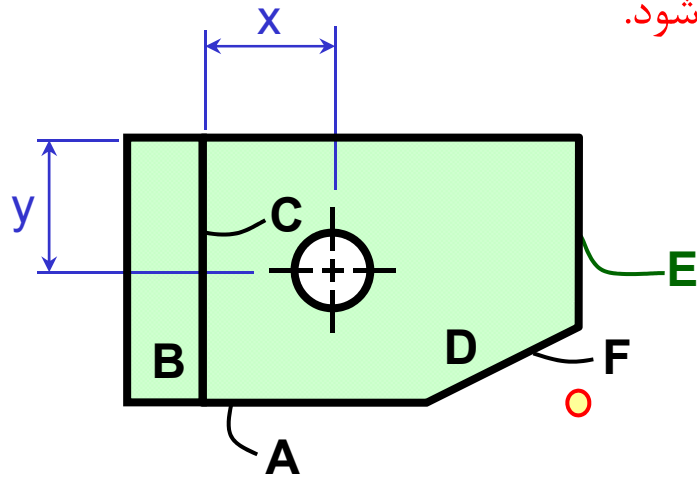
خط غیرایزومتریک

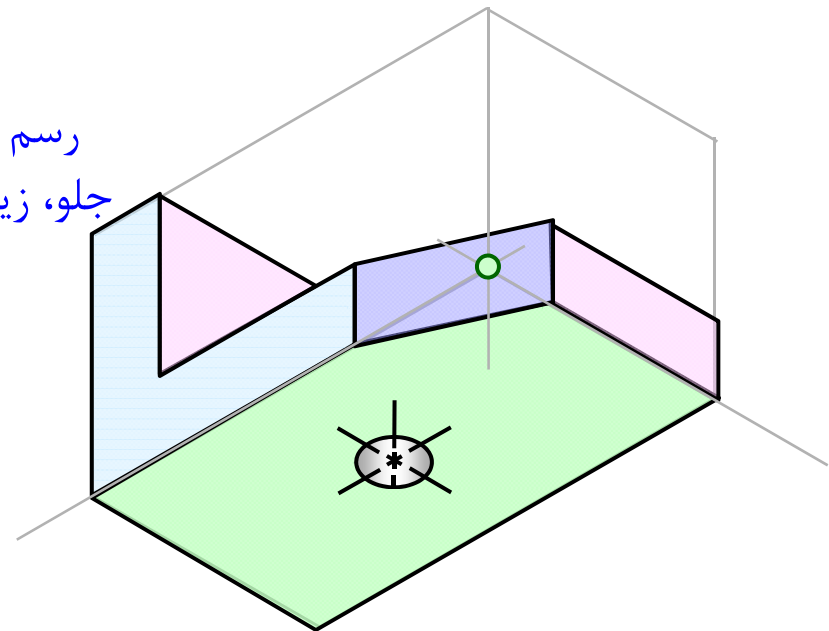
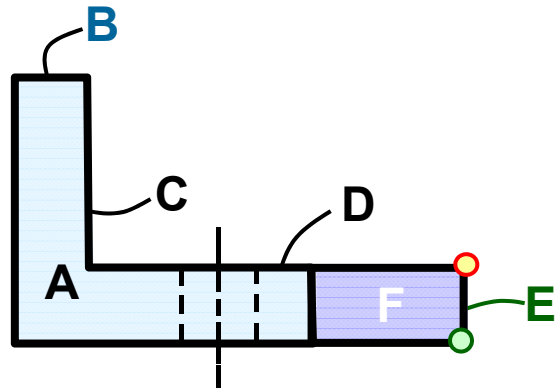

مثال ۴

رسم تصویر مجسم که
جلو، بالا و راست آن دیده شود.

رسم تصویر مجسم که
جلو، زیر و چپ دیده شود.

رسم تصویر ایزومتریک دایره

دایره در تصویر مجسم ایزومتریک

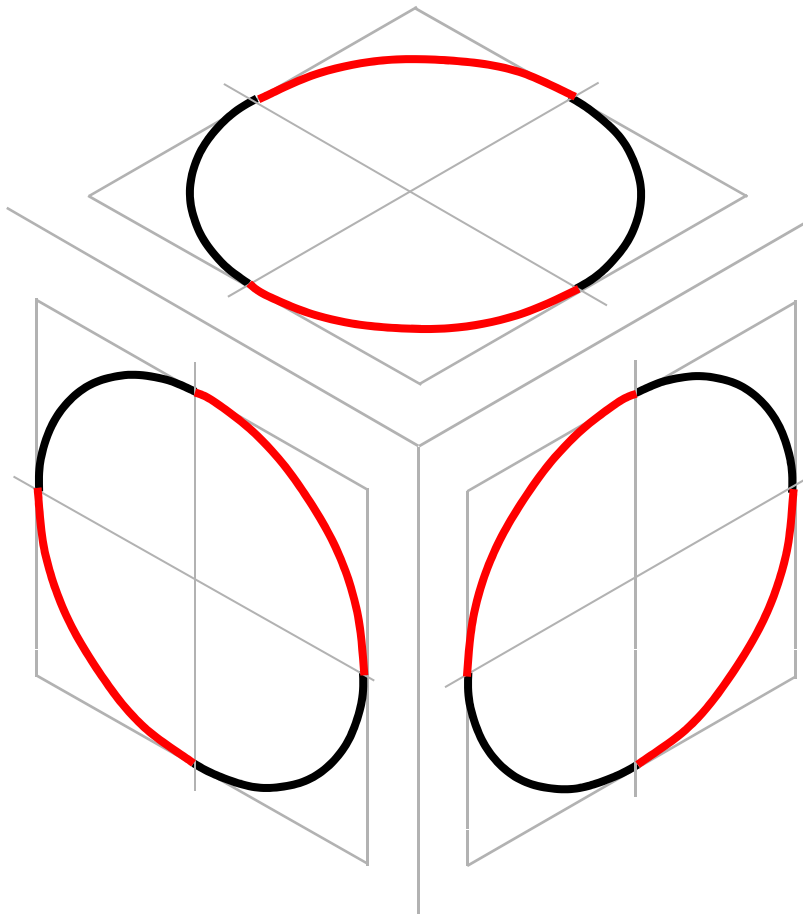
■ در تصویر ایزومتریک، دایره به بیضی تبدیل می‌شود.

مراحل رسم

۱- مرکز بیضی را مشخص کنید.

۲- مستطیل ایزومتریک (متوازی الاضلاع) محاط بر بیضی را رسم کنید.

۳- قوس‌های مماس بر اضلاع متوازی الاضلاع را رسم کنید.

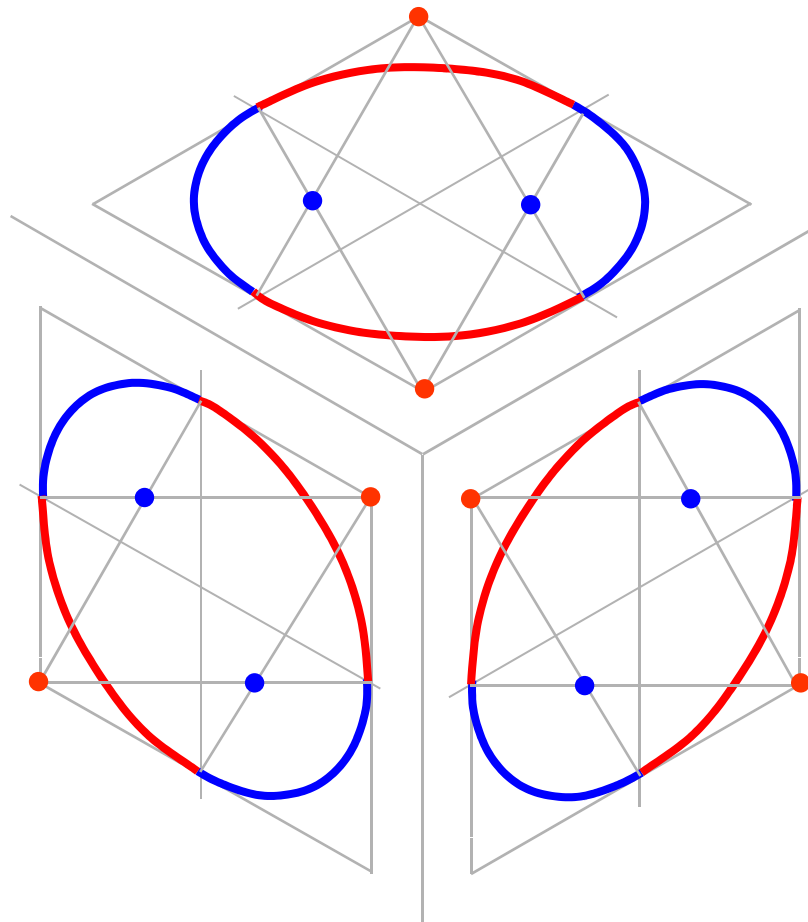

دایره در تصویر مجسم ایزومتریک

■ رسم بیضی به روش چهار قوس.

مراحل رسم

۱- مراکز بیضی را مشخص کنید.

۲- متوازی الاضلاع محاط بر بیضی را رسم کنید.

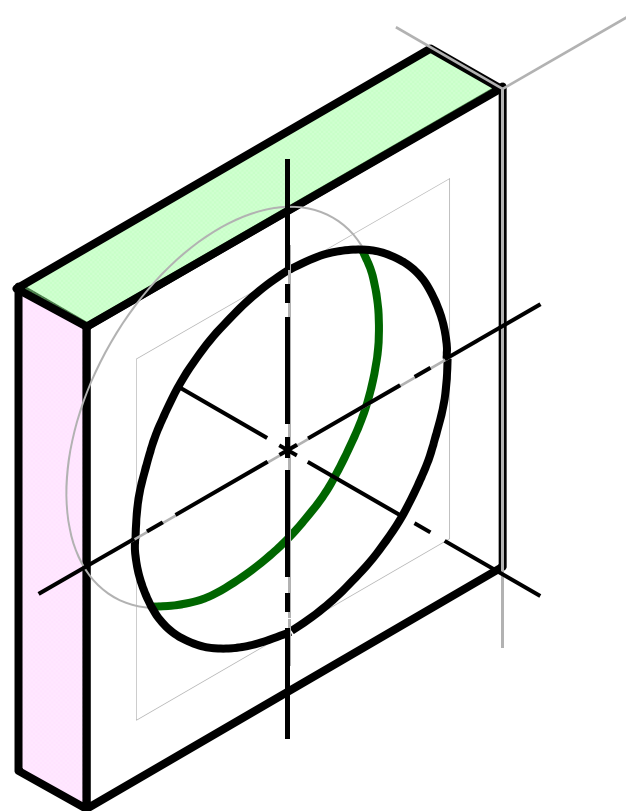
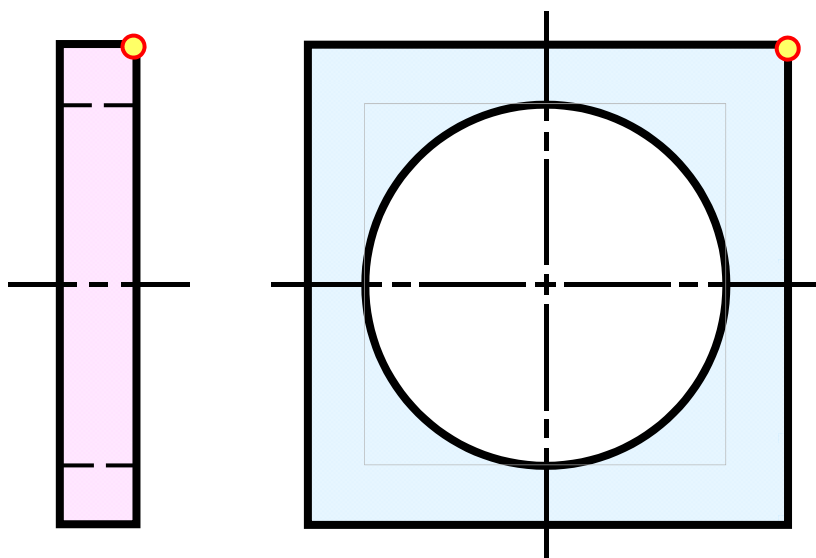
۳- از گوشه های منفرجه متوازی الاضلاع به وسط اضلاع مقابل وصل کنید.

۴- مراکز چهار قوس را مشخص کنید.

۵- چهار قوس را به کمک مراکز آن و مماس بر متوازی الاضلاع رسم نمایید.

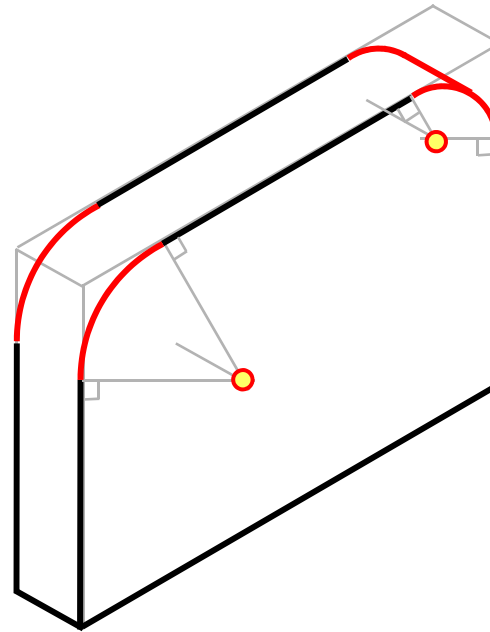
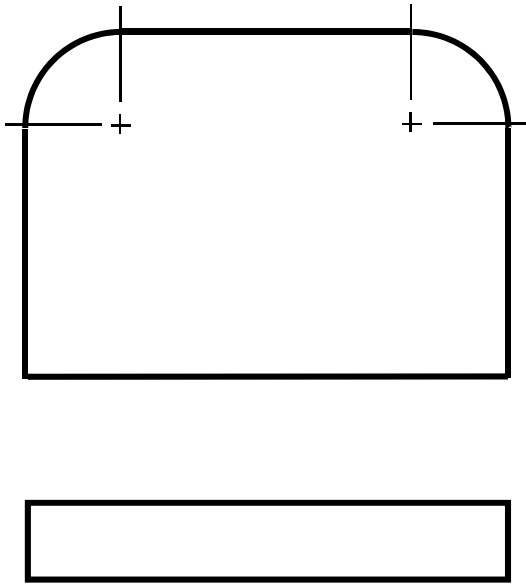

مثال ٥

مثال ٦

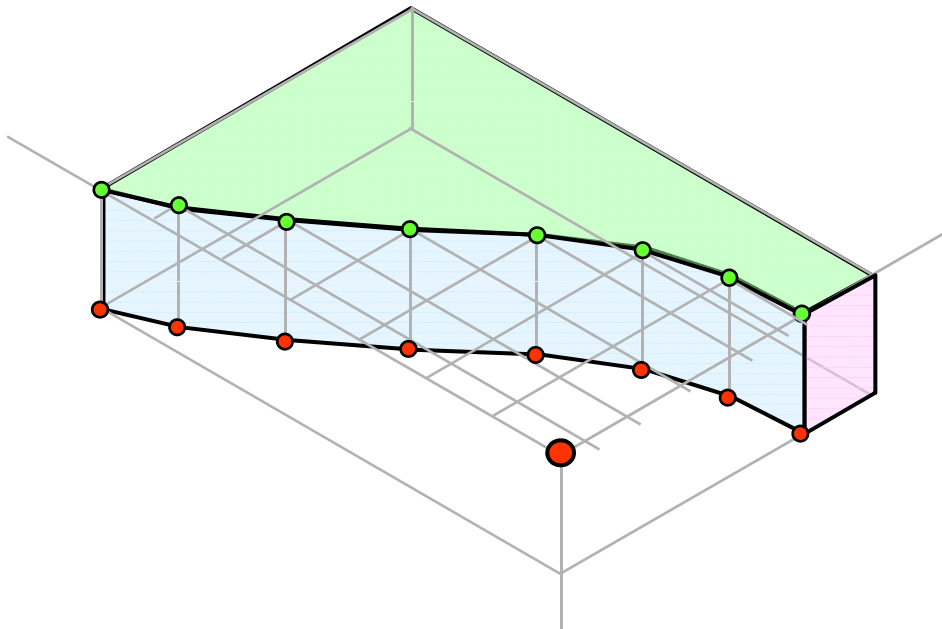
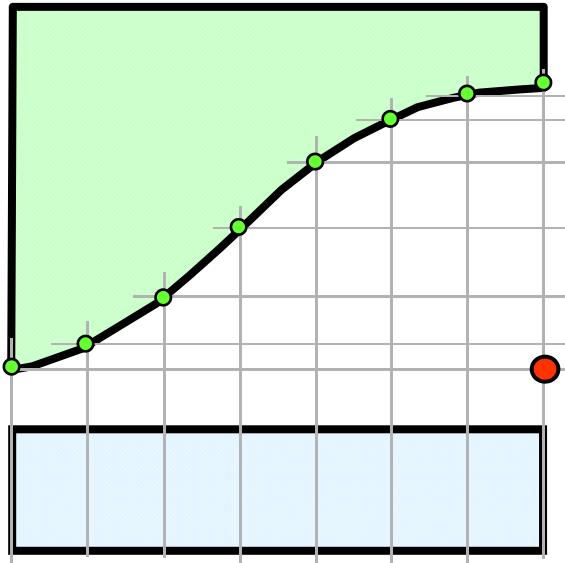
رسم منحنی در تصویر ایزومتریک

مراحل

۱- نقاطی از منحنی را در نمای داده شده مشخص کنید.

۲- تصویر ایزومتریک این نقاط را رسم کنید.

۳- نقاط بدست آمده را به هم وصل کنید.

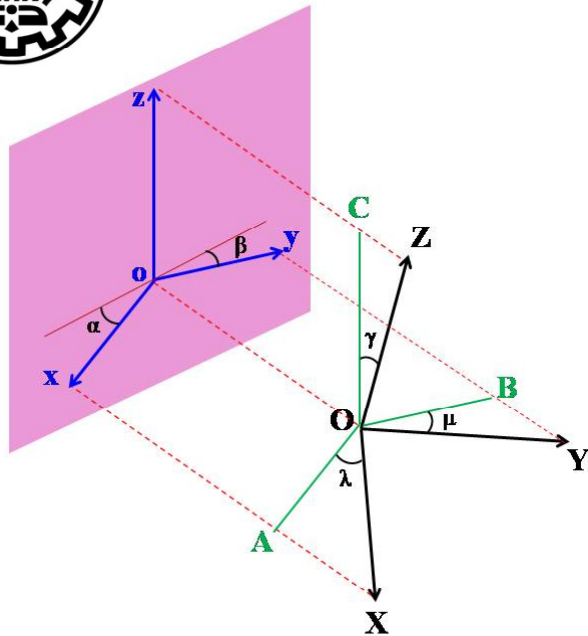

تصویر مجسمہ دیمتریک قائمہ

روش اکزونومتريک (يادآوری)

$$p = \frac{OA}{OX} \quad \checkmark \text{ مقياس روی محور } X$$

$$q = \frac{OB}{OY} \quad \checkmark \text{ مقياس روی محور } Y$$

$$r = \frac{OC}{OZ} \quad \checkmark \text{ مقياس روی محور } Z$$

با توجه به هندسه شکل می توان نتیجه گرفت:

$$p^2 + q^2 + r^2 = 2$$

$$p^2 = 1 - \sin^2 \lambda$$

$$q^2 = 1 - \sin^2 \mu$$

$$r^2 = 1 - \sin^2 \gamma$$

$$\sin \alpha = \tan \lambda \tan \gamma$$

$$\sin \beta = \tan \gamma \tan \mu$$

تصویر مجسم دیمتریک قائم

■ اگر مقیاس دو محور (معمولاً X و Z) با هم برابر باشند و مقیاس محور سوم (معمولاً Y، در جهت عمق جسم) نصف آن دو محور باشد؛ تصویر مجسم رسم شده را تصویر مجسم **دیمتریک** می‌گویند.

$$\left. \begin{array}{l} p = r = 2q \\ p^2 + q^2 + r^2 = 2 \end{array} \right\} \Rightarrow 9q^2 = 2 \Rightarrow q = 0.47, p = r = 0.94$$

✓ برای سادگی در انتقال محورها:

$$q = 0.5, p = r = 1$$

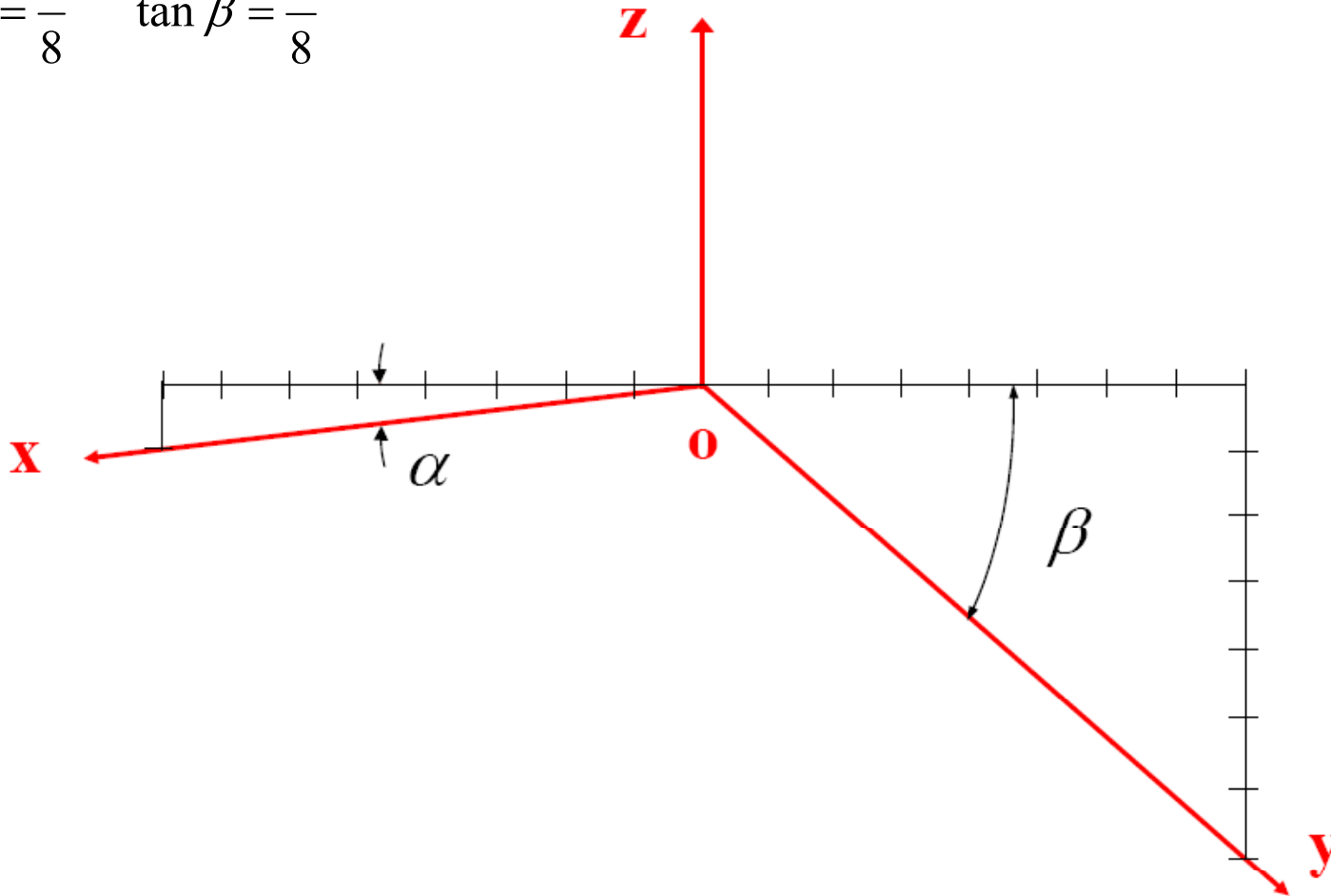
✓ با توجه به روابط p ، q و r با α و β می‌توان نوشت:

$$\alpha = 7^\circ, 1' \quad \beta = 41^\circ, 25' \quad \tan \alpha = \frac{1}{8} \quad \tan \beta = \frac{7}{8}$$

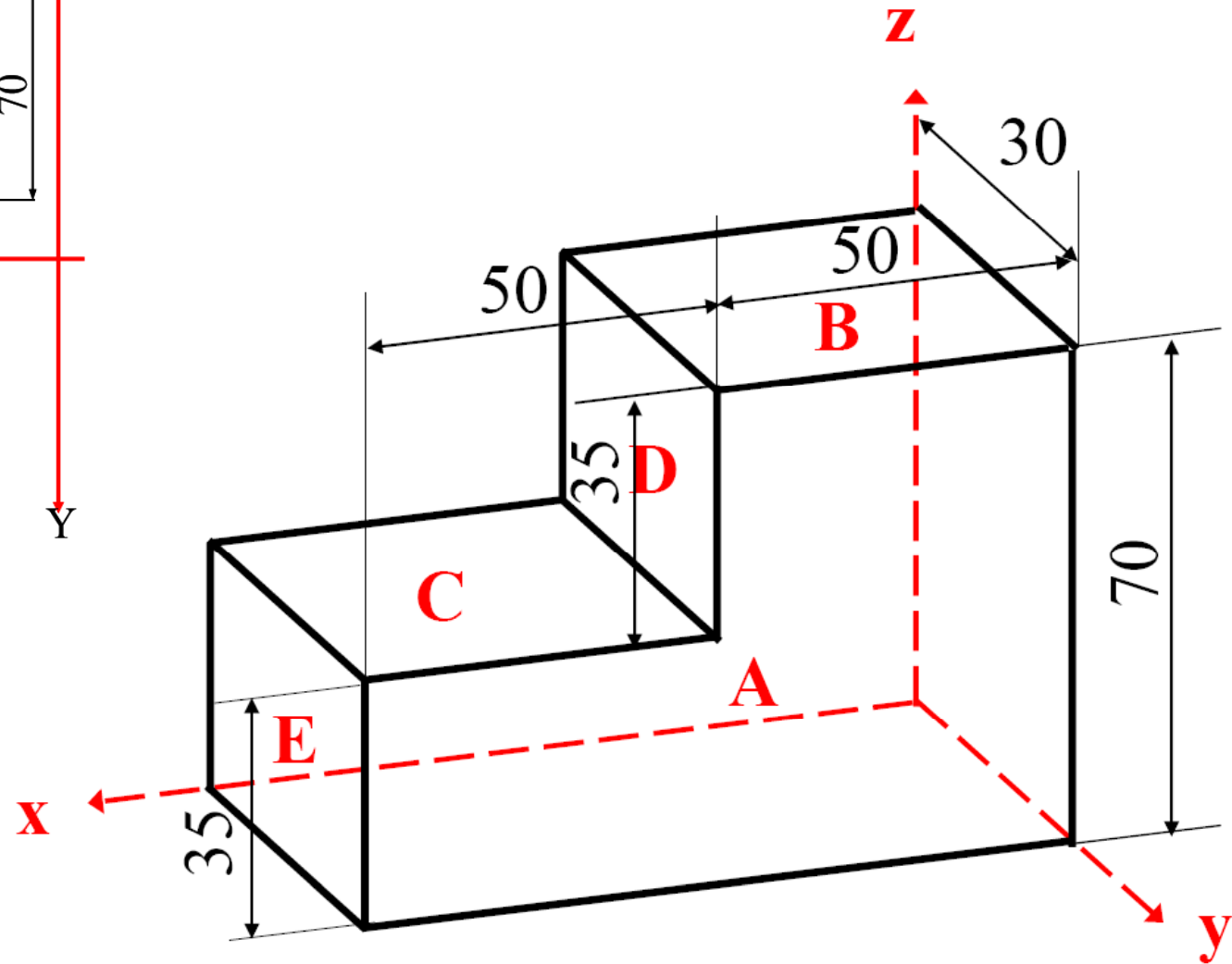
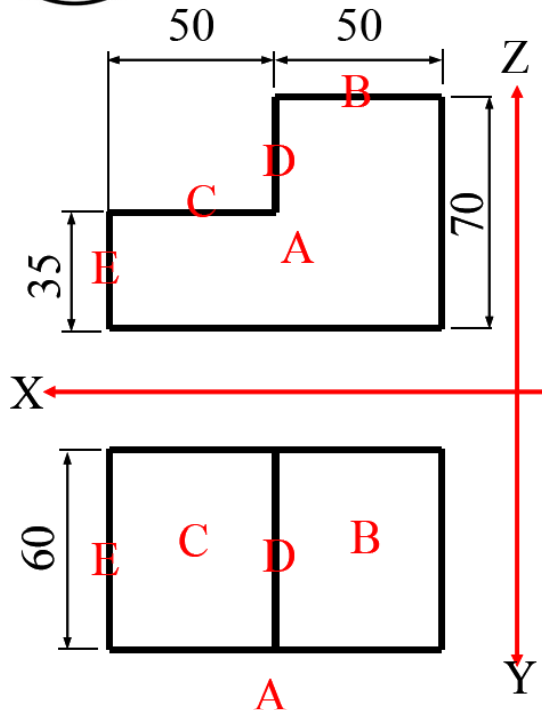
محورهای دیمتریک قائم

$$\tan \alpha = \frac{1}{8} \quad \tan \beta = \frac{7}{8}$$

مثال: تصویر مجسمه دیمتریک قائم را برای جسم با نماهای زیر رسم کنید.

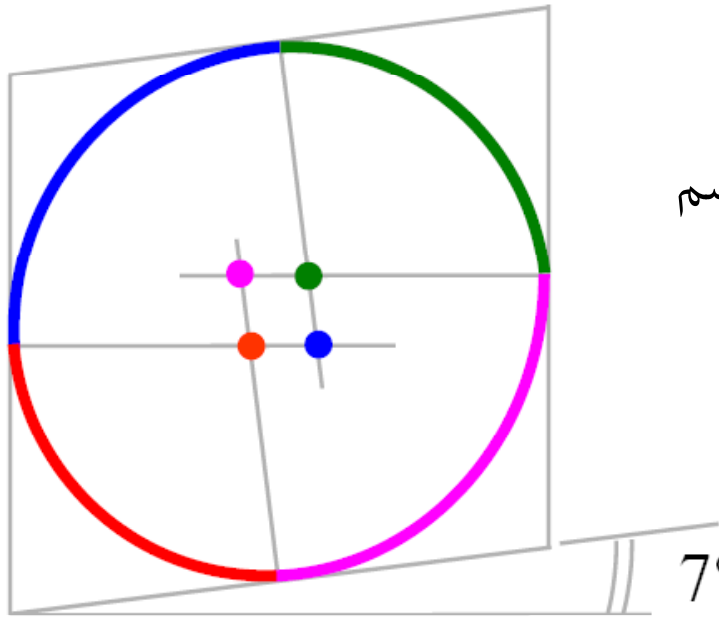

دایره در تصویر مجسم دیمتریک

■ در تصویر دیمتریک نیز، دایره به بیضی تبدیل می‌شود.

مراحل رسم در نمای از روبرو

۱- متوازی الاضلاع محاط بر دایره را رسم نمایید.

۲- عمود منصف‌های اضلاع متوازی الاضلاع را رسم کنید.

۳- مراکز چهار قوس را مشخص نمایید.

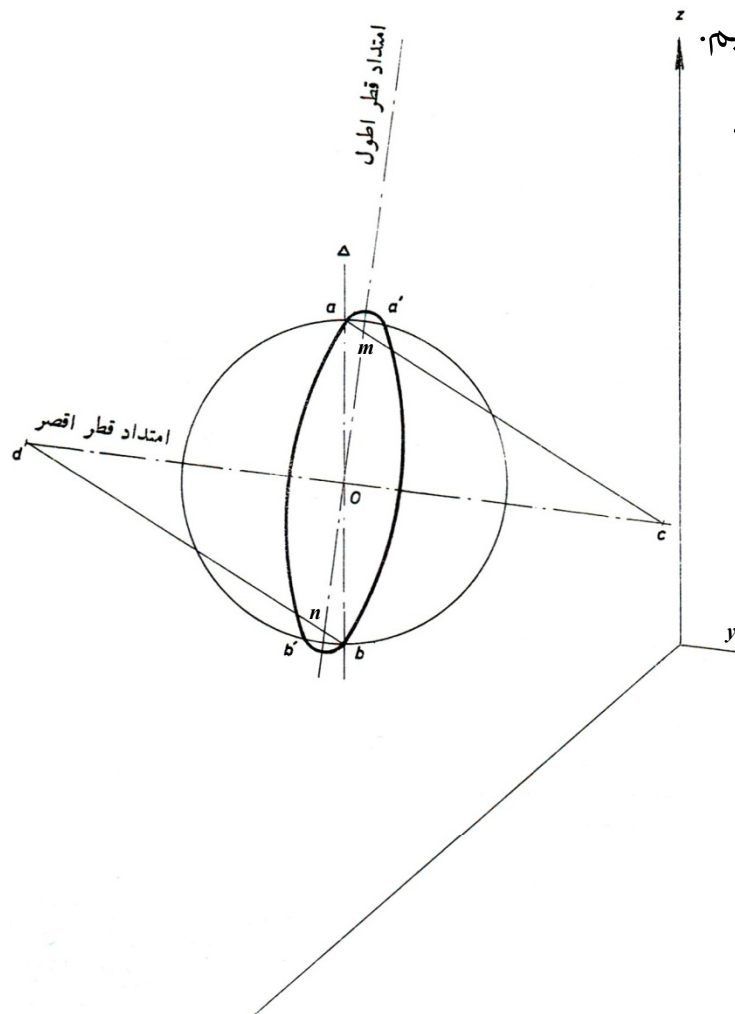
۴- چهار قوس را به کمک مراکز آن و مماس بر 70° متوازی الاضلاع رسم نمایید.

دایره در تصویر مجسم دیمتریک

■ در تصویر دیمتریک نیز، دایره به بیضی تبدیل می شود.

مراحل رسم در نمای جانبی

۱- مرکز دایره را مشخص و به شعاع دایره (R) دایره‌ای را رسم می کنیم.

۲- از مرکز و به موازات محور y ، امتداد قطر اقصر را مشخص می کنیم.

۳- امتداد قطر اطول را عمود بر قطر اقصر رسم می کنیم.

۴- از O ، خط Δ را در امتداد محور z رسم و نقاط a و b را مشخص می کنیم.

۵- نقاط c و d را روی قطر اقصر طوری پیدا می کنیم که $oc=od=2R$.

۶- از c و d به ترتیب به a و b رسم می کنیم تا امتداد اطول را در نقاط به ترتیب m و n قطع کنند.

۷- به مراکز c و d و به شعاع $ca=db$ دو قوس بزرگ تر را می زنیم.

۸- به مراکز m و n و به شعاع $ma=nb$ دو قوس کوچک تر را می زنیم.

دایره در تصویر مجسم دیمتریک

■ در تصویر دیمتریک نیز، دایره به بیضی تبدیل می شود.

مراحل رسم در نمای بالا

۱- مرکز دایره را مشخص و به شعاع دایره (R) دایره‌ای را رسم می کنیم.

۲- از مرکز و به موازات محور Z، امتداد قطر اقصر را مشخص می کنیم.

۳- امتداد قطر اطول را عمود بر قطر اقصر رسم می کنیم.

۴- از O، خط Δ را در امتداد محور Y رسم و نقاط a و b را مشخص می کنیم.

۵- نقاط c و d را روی قطر اقصر طوری پیدا می کنیم که $oc=od=2R$.

۶- از c و d به ترتیب به a و b رسم می کنیم تا امتداد اطول را در نقاط به ترتیب m و n قطع کنند.

۷- به مراکز c و d و به شعاع $ca=db$ دو قوس بزرگ تر را می زنیم.

۸- به مراکز m و n و به شعاع $ma=nb$ دو قوس کوچک تر را می زنیم.

